
Zápis z 6. schůze představenstva České advokátní komory (ČAK, Komora), která se konala dne 4. – 5. dubna 2022 v zasedací síni ČAK, Národní 16, Praha 1

4. dubna 2022

PŘÍTOMNI:

JUDr. Robert Němec, LL.M.

JUDr. Petr Toman, LL.M.

JUDr. Monika Novotná

JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb.

JUDr. Lucie Dolanská Bányaiová, Ph.D.

Mgr. František Korbek, Ph.D.

JUDr. Tomáš Sokol

Mgr. Lukáš Trojan

JUDr. Ondřej Trubač, Ph.D., LL.M.

JUDr. Michal Žižlavský

Mgr. Kamil Blažek

Mgr. Hana Gawlasová

Mgr. Pavel Kroupa

JUDr. Antonín Mokrý

JUDr. Tomáš Herblich

JUDr. Petr Čáp

PhDr. Iva Chaloupková

Od 16.00 hod. on-line:

JUDr. Irena Schejbalová

Mgr. Miroslava Sedláčková

OMLUVENI:

JUDr. Michala Plachká, LL.M.

JUDr. Radim Miketa

JUDr. Jan Mikš

JUDr. Bohuslav Sedlatý

Předseda zahájil schůzi představenstva ve 13.05 hodin.

- a) **Pozastavení výkonu advokacie dle § 9 odst. 2 písm. a) zákona o advokacii (dále též jen „ZA“)**

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

b) Vyškrtnutí ze seznamu advokátů dle § 8 odst. 1 písm. c) zákona o advokacii

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

c) Předběžné odejmutí knihy o prohlášení o pravosti podpisu dle § 25b odst. 3 zákona o advokacii

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

1) Komplexní informační systém ČAK (KIS) včetně ESS (elektronická spisová služba) a DMS (Data Management System)

1a) Prezentace systému

Pracovník IT oddělení Komory David Sedláček předvedl přítomným na konkrétních příkladech řadu funkcionalit KIS, včetně jeho propojení s veřejnými registry, a postupy, které tento systém, na Komoře provozovaný od roku 2016, umožňuje. V rámci prezentace zodpověděl David Sedláček řadu dotazů členů představenstva.

Předseda poté v 18.30 hodin pondělní jednání ukončil, poděkoval všem za účast a schůzi představenstva přerušil do úterních 9.00 hodin.

5. dubna 2022

PŘÍTOMNI:

JUDr. Robert Němec, LL.M.

JUDr. Martin Maisner, Ph.D., MCI Arb.

JUDr. Monika Novotná

JUDr. Petr Toman, LL.M.

JUDr. Michala Plachká, LL.M.

JUDr. Lucie Dolanská Bányaiová, Ph.D.

Mgr. Lukáš Trojan

Mgr. Kamil Blažek

Mgr. Hana Gawlasová

Mgr. Pavel Kroupa

JUDr. Karel Brückler

JUDr. Antonín Mokrý

JUDr. Tomáš Herblich

JUDr. Jan Mikš

JUDr. Petr Čáp

PhDr. Iva Chaloupková

JUDr. Johan Justoň

Mgr. Miroslava Sedláčková

On-line (částečně):

JUDr. Irena Schejbalová

JUDr. Ondřej Trubač, Ph.D., LL.M.
JUDr. Michal Žižlavský

Za regionální zástupce:
JUDr. Zdeněk Grus

OMLUVENÍ:

Mgr. František Korběl, Ph.D.
JUDr. Tomáš Sokol

JUDr. Radim Miketa
JUDr. Bohuslav Sedlatý

Předseda zahájil úterní jednání dubnové schůze představenstva v 9.00 hodin.

1b) Podpora KIS po 1. lednu 2023

Předseda odkázal na veřejší prezentaci KIS provedenou Davidem Sedláčkem. Uvedl důvody, pro něž se jeví jako nejvhodnější řešení, aby KIS nadále spravovala společnost Konica Minolta Business Solution Czech, spol. s r. o. Pokud jde o právní aspekty, odkázal na argumentaci legislativního odboru v připojeném materiálu. Ohledně aspektů ekonomických mj. citoval stanovisko kontrolní rady obsažené v zápisu z jejího zasedání z 11. března 2022.

Předseda zároveň zdůraznil, že stávající systém KIS, ačkoli byl implementován již před pěti lety, v zásadě odpovídá potřebám ČAK a v žádném případě nepovažuje za ekonomické a vhodné tento systém nahrazovat jiným systémem. Lze říci, že finanční investice do KIS zatím není morálně ani účetně odepsána.

Po dlouhé obsáhlé diskusi, do níž se zapojili takřka všichni členové představenstva a dalších orgánů ČAK, jednoznačně převládá názor, že uzavření smlouvy o podpoře KIS musí předcházet důkladná právní a ekonomická analýza, na základě které bude vybrána pro ČAK nejvýhodnější varianta řešení. Součástí takové analýzy by měl být průzkum trhu a získání externího odborného stanoviska, které potvrdí výhodnost zvoleného řešení.

Předseda poté v 10.00 hodin navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje předsedu, tajemníka a Mgr. Sedláčkovou, aby ve spolupráci s JUDr. Maisnerem, JUDr. Vychopněm a Josefem Fialou jednali se společností Konica Minolta Business Solution Czech, spol. s r. o., o případné novaci závazku ze Smlouvy o podpoře komplexního informačního systému pro Českou advokátní komoru uzavřené 31. srpna 2016 ve znění pozdějších změn.

Představenstvo České advokátní komory pověřuje pracovní skupinu, aby nechala provést průzkum trhu a zpracovat externí odborné posouzení, za účelem posouzení výhodnosti nabídky Konica Minolta, případně získání alternativních nabídek.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 129-04/2022** v navrženém znění.

2) Kontrola úkolů ze zápisu z 5. schůze představenstva (JUDr. Němec, JUDr. Čáp)

K bodu 1 – mimořádný bod):

Úkol: Představenstvo České advokátní komory pověřuje předsedu, aby ve spolupráci s tajemníkem a odborem vnější a vnitřní legislativy ČAK (LO) připravili stanovisko ČAK v tom smyslu, že pokud dojde k opakování Milostivého léta, má být výše popsaná situace vzata v úvahu a má být pamatováno na náhradu nákladů právního zastoupení věřitele/oprávněného.

Předseda odkázal na připojené stanovisko, jež bude projednáno v rámci Legislativy pod bodem 4g) a informoval o dosavadních jednáních zástupců ČAK v této věci se zástupci Ministerstva spravedlnosti a společnosti Člověk v tísni.

K bodu 1/9a):

Úkol: Výběrové řízení na BankID pro advokáty: JUDr. Maisner informoval představenstvo o probíhajícím jednání se společností Applifting. V nejbližších dnech proběhne další kolo jednání na technické úrovni, společně se zástupcem IT ČAK, o jehož vývoji nás bude následně informovat.

Splněno – zařazeno na tuto schůzi jako bod 5c).

K bodu 1/10a):

Úkol: Dlouhodobé nevyplácení již přiznaných odměn advokátům soudy s odkazem na nedostatek finančních prostředků na příslušných účtech soudů – úplná zpráva bude podána na dubnové schůzi představenstva.

Věc je zařazena pod bod 9j) dnešní schůze představenstva.

K bodu 3a):

Úkol: JUDr. Žižlavský navrhuje, aby se představenstvo zabývalo myšlenkou zřízení nadačního fondu. Předsedovi a tajemníkovi se ukládá, aby ve spolupráci s odborem vnější a vnitřní legislativy ČAK připravili rozbor stávající právní situace ohledně možnosti zřízení nadačního fondu, případně jiné veřejně prospěšné právnické osoby.

Splněno - legislativní odbor připravil rozbor, který je v podkladových materiálech této schůze.

Představenstvo pověřuje mezinárodní odbor provedením průzkumu, zda v mezinárodním kontextu je možné získat financování pro nadaci nebo nadační fond, za účelem financování poskytování bezplatné právní pomoci, právního vzdělávání a dalších veřejně prospěšných

činností v rámci právní pomoci. JUDr. Schejbalová se pověřuje, aby ve spolupráci s hospodářským a legislativním odborem prověřila možnost spolufinancování stávajícího systému bezplatné právní pomoci prostřednictvím případné nadace ČAK.

Úkol: JUDr. Plachká navrhuje, aby se Komora zabývala možností, aby advokátům, kteří se přihlásili do bezplatné právní pomoci ukrajinským běžencům, mohla hradit alespoň náhradu s tím spojených hotových výdajů, případně jinou náhradu za ztrátu času. Tajemník se pověřuje, aby ve spolupráci s LO zjistil možnosti využití prostředků ze sociálního fondu, případně navrhl potřebnou legislativní úpravu.

Splněno - legislativní odbor připravil rozbor, který je v podkladových materiálech této schůze.

Představenstvo pověřuje JUDr. Plachkou a JUDr. Schejbalovou, aby připravily a publikovaly informace pro advokáty zapojené do bezplatné právní pomoci ukrajinským běžencům o možnostech využití systému bezplatné právní pomoci organizovaného Komorou v režimu § 18 odst. 2 a násl. ZA.

K bodu 3c):

Úkol: Advokátní úschovy ve Sberbank CZ, a.s.: Představenstvo České advokátní komory pověřuje předsedu, tajemníka a JUDr. Tomana jednáním na vládní a parlamentní úrovni ohledně možnosti speciálního krytí prostředků advokátní úschovy.

Předseda informoval o jednáních a korespondenci v této věci od březnové schůze. Dále bude též probráno pod bodem 3c) této schůze.

K bodu 5a):

Úkol: KIS: Tajemníkovi se ukládá, aby proškolení zaměstnanců zajistil prostřednictvím vedoucích odborů a oddělení do 30. června 2022. Tajemníkovi se dále ukládá, aby na některé z dalších schůzí představenstva společně s Mgr. Sedláčkovou seznámil představenstvo s rozsahem a obsahem KIS a dle možností zpřístupnil na Sharepointu představenstva manuály k některým částem KIS

Prezentaci KIS shlédlo představenstvo v rámci této schůze v pondělí 4. dubna.

K bodu 6b):

Úkol: Posouzení žádostí o snížení, prominutí a prodloužení splatnosti povinných plateb: Bylo by vhodné posunout hranici pro automatické snížení příspěvků na 75 let a legislativnímu odboru se ukládá, aby do příští schůze představenstva připravil návrh novely usnesení.

Splněno – zařazeno na tuto schůzi jako bod 4c).

K bodu 7a):

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá JUDr. Martině Doležalové, předsedkyni sekce České advokátní komory pro ADR, aby zpracovala do Advokátního deníku vhodnou formou příspěvek na propagaci mediace a rozšíření kvalifikace advokátů.

Úkol splněn – JUDr. Doležalové odevzdala článek k publikaci odboru pro vnější vztahy.

K bodu 9c):

Úkol: Představenstvo České advokátní komory ukládá odboru mezinárodních vztahů České advokátní komory, aby připravil koncept pražské konference k českému předsednictví Evropské unie včetně jejího termínu a zahraničních hostů.

Úkol trvá – MEZ věc řeší ve spolupráci s Uníí obhájců. Bližší informace podá Mgr. Trojan v rámci bodu 8i).

K bodu 9e):

Úkol: Směrnice EP a Rady o podávání zpráv podniků o udržitelnosti:

Mgr. Blažek informoval, že se bude účastnit kulatého stolu organizovaného k této problematice Ministerstvem spravedlnosti. O výsledcích bude představenstvo a MEZ informovat.

Představenstvo nominuje Mgr. Kamila Blažka jako zástupce ČAK do Corporate Social Responsibility Committee s tím, aby usiloval o takovou implementaci příslušných právních předpisů, které umožní advokátům poskytování právních služeb v oblasti corporate social responsibility compliance a ESG (Environmental Social Governance).

Představenstvo České advokátní komory ukládá odboru mezinárodních vztahů České advokátní komory, aby zajistil stanovisko CCBE k problematice směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti a následně zpracoval připomínky ve spolupráci se sekcemi České advokátní komory pro právo veřejné a pro právo soukromé.

Úkol trvá – v pátek 1. 4. se konal Corporate Social Responsibility Committee CCBE, který tuto problematiku řeší. Jednání se zúčastnila Mgr. Recová, která připraví zprávu na příští schůzi představenstva.

K bodu 10a):

Úkol: Právnický sjezd 2022: Případní další zájemci z představenstva necht' se hlásí JUDr. Čápovi do 21. března 2022. Tajemníkovi se k tomu ukládá, aby oslovil předsedy volených orgánů ČAK.

Splněno – tajemník informoval, že k dnešnímu dni potvrdilo svou účast za ČAK 20 advokátů.

K bodu 10c):

Úkol: Zpráva o činnosti knihoven ČAK v r. 2021: Představenstvo České advokátní komory ukládá JUDr. Schejbalové, aby vypracovala koncepci budoucího fungování knihoven České advokátní komory.

Splněno – JUDr. Schejbalová předložila návrh koncepce, který bude projednán na příští schůzi představenstva.

K bodu 10f):

Úkol: Odboru vnějších vztahů ČAK ukládá, aby v součinnosti se Stálou konferencí českého práva zajistil prezentaci jednotlivých akcí Pražského právního jara/podzimu v médiích České advokátní komory tak, aby se o nich včas dozvěděla široká právní veřejnost.

Splněno – Prezentace průběžně probíhá.

K bodu 10i):

Úkol: Elektronické formuláře MSp a jejich změny: JUDr. Miketa informoval o komplikacích, jež advokátům způsobují předem nehlášené změny funkcionalit interaktivních formulářů a navrhl, aby zástupci ČAK projednali se zástupci MSp možnost předchozího avíza změny funkčnosti interaktivních formulářů. Představenstvo s tímto postupem souhlasilo a pověřilo předsedu a tajemníka, aby na tento problém upozornili při některém z dalších jednání mezi zástupci ČAK a MSp.

Úkol trvá.

3) Priority (JUDr. Němec, JUDr. Čáp)

3a) Zpráva předsedy ČAK o činnosti od předchozí schůze představenstva

JUDr. Němec informoval o své činnosti od březnové schůze, kdy, kromě běžné agendy, jednal:

- s předsedou Ústavního soudu JUDr. Pavlem Rychetským
- s předsedou Nejvyššího soudu JUDr. Petrem Angyalossym
- s Nejvyšším státním zástupcem JUDr. Igorem Střížem
- se zástupci Ministerstva spravedlnosti (MSp) zejména o možnosti novelizace zákona o advokacii a advokátního tarifu;
- se zástupci nevládní neziskové společnosti Člověk v tísni (Daniel Hůle, Šimon Pánek, Pavel Uhl).

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje tajemníka, aby obnovil pracovní skupinu pro novelizaci advokátního tarifu a na příští představenstvo předložil návrh věcného záměru, případně paragrafového znění.

Představenstvo České advokátní komory ukládá tajemníkovi, aby ve spolupráci s JUDr. Schejbalovou zvážili způsob, jak klientům společnosti Člověk v tísni umožnit přístup k bezplatné právní pomoci, kterou dle zákona o advokacii poskytují advokáti určovaní Komorou.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 130-04/2022** v navrženém znění.

3b) Využití finančních prostředků z transparentního účtu ČAK – Advokáti Ukrajine

JUDr. Mokrý informoval, že viceprezident Ukrajinské národní advokátní komory (UNBA) Valentin Gvozdij se osobně zúčastnil jednání CCBE v Bruselu, prostřednictvím JUDr. Mokrého poděkoval ČAK za dar z transparentního účtu ukrajinským advokátům a ujistil, že bude ČAK informovat o konkrétním způsobu použití těchto prostředků. Zároveň konstatoval, že v současné době už Ukrajinská národní advokátní komora nemá akutní potřebu dalších finančních prostředků a požádal, aby případná další pomoc advokátů z ČR byla směřována na jiné humanitární účely. Prezidentka UNBA Lidya Izovitova se konference zúčastnila on-line a vyjádřila poděkování CCBE a advokátním komorám za pomoc Ukrajině. Valentin Gvozdij požádal, aby ČAK v rámci pomoci ukrajinským běžencům připravila a zveřejnila informační materiál o možnostech získání zaměstnání v České republice (ČR) tak, aby se běženci nestali obětí nezákonných zprostředkovatelů.

Představenstvo pověřuje JUDr. Bányaiovou, aby materiály, jež jsou v současné době dostupné na webu ČAK a v Advokátním deníku pod bannerem Help Ukraine, případně nechala aktualizovat a doplnit o informace ze dvou již proběhlých seminářů pro advokáty, které byly věnovány právě této problematice.

Mgr. Korběl předložil návrh, aby z transparentního účtu ČAK-Advokáti Ukrajine byl poskytnut dar 300.000 Kč pro neurochirurgickou kliniku Užhorodské univerzitní nemocnice. Odkázal na včera předložené písemné podklady.

Představenstvo pověřuje předsedu a tajemníka, aby prověřili, jestli poskytnutí takového daru je v souladu s účelem, na který byla transparentní sbírka vyhlášena, přičemž případné usnesení o poskytnutí daru bude schváleno per rollam.

Předseda vyzývá členy představenstva, aby předložili návrhy na další využití nashromážděných prostředků, jejichž současná výše činí cca 1.184.000 Kč s tím, že je vhodné tyto prostředky co nejdříve využít.

3c) Advokátní úschovy ve Sberbank CZ, a.s.

Předseda informoval představenstvo o probíhajících jednáních s vedením Garančního systému finančního trhu (GSFT) o způsobu a výši výplaty náhrad pohledávek z pojištěných vkladů uložených na účtech advokátních úschov včetně s tím souvisejících interpretačních problémů. ČAK usiluje o to, aby GSFT ve spolupráci s MF aplikoval takový výklad o bankách, který odpovídá příslušné směrnici a který poskytuje pojištění vkladů z advokátních úschov ve výši dvojnásobku, tj. 200.000 EUR.

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí stanovisko Generali České pojišťovny a.s. ohledně odpovědnosti advokáta v souvislosti s advokátními úschovami a pojištěním advokátních úschov u Sberbank CZ a.s. v rámci pojištění odpovědnosti advokáta.

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí informaci od pojišťovacího makléře ČAK společnosti WI-ASS ČR s.r.o., že žádná z osmi oslovených nejvýznamnějších pojišťoven neposkytuje pojistný produkt, který by umožnil pojistit peníze uložené v bance na účtu advokátní úschovy proti riziku úpadku banky nad rámec zákonného pojištění vkladů dle zákona o bankách.

Představenstvo České advokátní komory ukládá JUDr. Justoňovi, aby společně s JUDr. Svobodou z odboru matřiky a JUDr. Schejbalovou provedli celkovou revizi právní a stavovské úpravy advokátních úschov a navrhli případné legislativní úpravy de lege ferenda.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 131-04/2022** v navrženém znění.

3d) Extranet ČAK – Koncept a schválení výběrové komise

Předseda uvedl podrobnosti k předloženému materiálu a navrhl, aby byl JUDr. Martin Maisner pověřen sestavením pracovní skupiny pro Extranet ČAK.

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje předsedou předložený základní koncept funkcionality extranetu, který by měl umožnit advokátům a advokátním koncipientům vyřizování většiny agend na České advokátní komoře on-line. Představenstvo pověřuje JUDr. Martina Maisnera sestavením pracovní skupiny, která dále tento základní koncept rozpracuje a připraví jako zadání pro vypsání výběrového řízení na implementaci extranetu. JUDr. Maisner na příští schůzi představenstva navrhne složení pracovní skupiny a základní časový harmonogram prací.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 132-04/2022** v navrženém znění.

Předseda ve 13.00 hodin jednání představenstva přerušil na přestávku na oběd. Schůze pokračovala od 13.50 hodin.

Regionální zástupce ČAK pro Severní Čechy JUDr. Zdeněk Grus, který se zúčastnil celého úterního jednání této schůze představenstva jako pozvaný host, informoval představenstvo o spolupráci s krajským státním zástupcem v Ústí nad Labem i soudy. JUDr. Grus informoval o plánované konferenci mezi regionálními advokáty a krajským státním zastupitelstvím na téma odklonů, dohod o vině a trestu s tím, že po uskutečnění konference podá zprávu a dodá statistiky. V návaznosti na toto setkání, ve spolupráci s JUDr. Sokolem a Mgr. Trojanem, navrhnou téma a konání setkání na celostátní úrovni advokátů s Nejvyšším státním zastupitelstvím a Vrchním státním zastupitelstvím.

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory ukládá předsedovi výboru regionálních představitelů JUDr. Radimu Miketovi, aby ve spolupráci s regionálními zástupci ČAK připravil podkladové informace a praktické zkušenosti z implementace odkladů a dohod.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 133-04/2022** v navrženém znění.

4) Legislativa (JUDr. Němec, JUDr. Justoň)

4a) Informace o novele zákona o advokacii

Předseda informoval o jednáních zástupců ČAK v této věci se zástupci Ministerstva spravedlnosti a o aktuálním stavu legislativních příprav novely zákona o advokacii.

4b) Návrh změn insolvenčního zákona a informace z jednání Sekce pro insolvenční právo (JUDr. Žižlavský)

JUDr. Žižlavský ústně doplnil písemný návrh novely insolvenčního zákona s důvodovou zprávou a podal zprávu o jednání Sekce ČAK pro insolvenční právo.

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje návrh na změnu insolvenčního zákona v souvislosti s potřebou reálného zajištění právní, ekonomické a jiné odborné pomoci osobám v úpadku nebo hrozícím úpadku ve znění předloženém JUDr. Žižlavským, které tvoří přílohu na konci tohoto zápisu. Představenstvo pověřuje JUDr. Žižlavského, aby tento návrh předložil Ministerstvu spravedlnosti.

Představenstvo České advokátní komory dále pověřuje JUDr. Žižlavského, aby ve spolupráci se sekci pro insolvenční právo připravil další návrhy, které se týkají zajištění řádné administrace insolvenčních řízení insolvenčními správci, včetně finančního zajištění.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 134-04/2022** v navrženém znění.

4c) Novela usnesení, jímž se upravují podrobnosti o placení ročního příspěvku na činnost ČAK

Předseda odkázal na připojený návrh, jímž se jedna z věkových hranic v usnesení o placení ročního příspěvku na činnost ČAK zvyšuje ze 70 na 75 let. Odkázal na písemné odůvodnění tohoto návrhu, jež vychází z podnětu předloženého JUDr. Trubačem a Mgr. Gawlasovou.

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

V čl. 4 odst. 1 písm. c) usnesení představenstva České advokátní komory č. 10/2006 Věstníku, kterým se upravují podrobnosti o placení ročního příspěvku na činnost České advokátní komory a odvodu do sociálního fondu České advokátní komory a stanoví způsob placení odvodu do fondu České advokátní komory pro vzdělávání advokátních koncipientů, ve znění pozdějších předpisů, se číslo „70“ nahrazuje číslem „75“.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 135-04/2022** v navrženém znění.

Mgr. Trojan v této souvislosti navrhl, aby součástí žádosti o poskytnutí úlevy z povinných plateb byl souhlas žadatele s jeho zařazením do seznamu advokátů, jimž byla poskytnuta úleva z povinných plateb, který bude uveřejněn v oficiálních médiích ČAK.

Po proběhlé diskusi předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory ukládá LO, aby zpracoval stanovisko k souladu zveřejnění jmen advokátek a advokátů, jimž byly poskytnuty úlevy z povinných plateb, s právními předpisy na ochranu osobních údajů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 136-04/2022** v navrženém znění.

4d) Postup představenstva v řízení o pozastavení v případě tzv. odklonů v trestním řízení

JUDr. Justoň ústně zrekapituloval obsah předloženého písemného materiálu.

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí stanovisko k otázce postupu představenstva v řízení o pozastavení výkonu advokacie podle § 9 odst. 2 písm. a) zákona o advokacii, jež je přílohou na konci tohoto zápisu z této schůze.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 137-04/2022** v navrženém znění.

4e) Informace o legislativním procesu

JUDr. Justoň ústně doplnil předložený písemný materiál.

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere zprávu legislativního odboru o legislativním procesu na vědomí.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 138-04/2022** v navrženém znění.

4f) Návrh zákona „Lex Ukrajina“

JUDr. Justoň ústně zdůvodnil předložený návrh, zejména důvod jeho zpracování ve dvou variantách.

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory schvaluje návrh zákona upravujícího dočasné oprávnění advokátů, kteří získali oprávnění k poskytování právních služeb na Ukrajině, k poskytování právních služeb na území České republiky.

Představenstvo ukládá tajemníkovi, aby tento návrh předložil Ministerstvu spravedlnosti.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 139-04/2022** v navrženém znění.

4g) Milostivé léto II

NEVEŘEJNÁ ČÁST

KONEC NEVEŘEJNÉ ČÁSTI

5) IT a GDPR (JUDr. Maisner)

5a) Roční hodnotící zpráva pověřence ČAK pro ochranu osobních údajů (DPO)

Předseda přednesl podstatné body písemné zprávy JUDr. Martina Vychopně, DPO Komory, o stavu ochrany osobních údajů v ČAK za rok 2021. V podrobnostech předseda odkázal na obsah této zprávy, jež je v podkladových materiálech této schůze.

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí hodnotící zprávu o stavu ochrany osobních údajů v ČAK za rok 2021 a pověřuje JUDr. Vychopně a JUDr. Čápa implementací v této zprávě navržených opatření.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 141-04/2022** v navrženém znění.

5b) Compliance systém ČAK

JUDr. Maisner ústně zdůraznil hlavní body předloženého písemného materiálu.

Předseda po krátké diskusi navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory ukládá tajemníkovi, aby společně s JUDr. Justoněm a Mgr. Sedláčkovou zhodnotili:

- zda je možné vlastními silami odborně, administrativně i personálně vytvořit, implementovat a začít provozovat Compliance systém a zda si to vyžádá ze strany ČAK nějaké náklady, eventuelně v jakém rozsahu,

- zda finanční úspora ve srovnání s realizací externím dodavatelem fakticky vyváží neexistenci odpovědnosti dodavatele za soulad Compliance programu s metodikou Vrchního státního zastupitelství v Praze.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 142-04/2022** v navrženém znění.

5c) Bank ID

JUDr. Maisner odkázal na předložený písemný materiál, přičemž připomněl genezi v této věci.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory pověřuje JUDr. Maisnera, aby ve spolupráci s hospodářským výborem ČAK zajistil vyhlášení výběrového řízení na dodávku IT řešení implementace Bank ID umožňujícího advokátům identifikaci klienta prostřednictvím Bank ID, a to na základě podkladů pro zadání výběrového řízení zpracovaného JUDr. Maisnerem ve spolupráci se společností DXH a Applifting.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 143-04/2022** v navrženém znění.

6) Matrika (Mgr. Trojan, JUDr. Macková)

6a) Přehled počtu advokátů a advokátních koncipientů k 31. 3. 2022

Předsedající odkázala na statistiku počtů advokátů a advokátních koncipientů zapsaných v seznamech vedených ČAK k 31. březnu 2022, jež je součástí podkladových materiálů.

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí přehled předložený odborem matriky ČAK s tím, že k 31. březnu 2022 bylo v seznamech ČAK zapsáno 12 413 aktivních advokátů a 2.729 advokátních koncipientů.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdrželi se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 144-04/2022** v navrženém znění.

7) Odbor výchovy a vzdělávání (JUDr. Brückler, Ing. Matoušková)

7a) Zpráva o vzdělávacích akcích pro advokátní koncipienty a advokáty v březnu 2022

Předseda odkázal na připojený materiál a navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu o vzdělávacích akcích pro advokátní koncipienty a advokáty v Praze a Brně v březnu 2022.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 145-04/2022** v navrženém znění.

7b) Koncepce vzdělávání advokátů

JUDr. Dolanská Bányaiiová ústně doplnila písemný materiál Koncepce vzdělávání advokátů Českou advokátní komorou s datem 30. března 2022, který zpracovala s JUDr. Radimem Míketou a Ing. Lenkou Matouškovou.

K tomu JUDr. Mikš doplňuje, že školení ohledně povinnosti advokáta při vedení advokátní úschovy je důležitou součástí vstupního školení advokátních koncipientů. Při provádění kontrol advokátních úschov pravidelně dochází k osvětě ze strany členů kontrolní rady provádějících kontrolu plnění povinností při advokátních úschovách. Totéž se týká kontroly povinností AML. Do programu seminářů bude zařazena i tematika mezinárodních sankcí, a to mj. v návaznosti na povinnosti advokátů v souvislosti s vedením advokátních úschov.

Předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí předloženou zprávu o koncepci vzdělávání advokátů Českou advokátní komorou.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 146-04/2022** v navrženém znění.

7c) Informace o návrzích předsedy Nejvyššího soudu na členy zkušební komise ČAK

Předseda konstatoval přípis předsedy Nejvyššího soudu z 24. března 2022 adresovaný ministru spravedlnosti a navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí návrhy předsedy Nejvyššího soudu z 24. března 2022 na jmenování tří nových členů zkušební komise ČAK z řad soudců Nejvyššího soudu.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 147-04/2022** v navrženém znění.

8) Mezinárodní odbor (JUDr. Mokrý, JUDr. Indruchová)

8a) Volby IBA

JUDr. Mokrý zmínil podstatné body písemného materiálu a důvody, pro něž by měla ČAK podpořit konkrétní kandidáty do vedení IBA.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory projednalo materiál „Volby IBA“ a rozhodlo, že ČAK podpoří kandidaturu prof. Dr. Jörga Menzera na funkci prezidenta IBA a kandidaturu Jamie Careyho na post viceprezidenta IBA. Odboru mezinárodních vztahů se ukládá, aby administrativně zajistil podporu těchto kandidatur v IBA.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 148-04/2022** v navrženém znění.

8b) Charta UIA k přístupu ke spravedlnosti pro ženy – oběti násilí

Představenstvo po obsáhlejší diskusi uložilo zástupkyni v UIA JUDr. Dolanské Bányaiové, aby ve spolupráci s příslušnými odbornými sekcemi ČAK připravila podkladové stanovisko pro představenstvo, aby na některé z příštích schůzí mohlo kvalifikovaně rozhodnout o případné ratifikaci Charty UIA k přístupu ke spravedlnosti pro ženy – oběti násilí.

8c) Vyúčtování zahraničních cest 2021

Předseda s odkazem na předložený písemný přehled loňských zahraničních cest navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí Přehled nákladů na zahraniční služební cesty v roce 2021.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 149-04/2022** v navrženém znění.

8d) Pozvání na výroční konferenci Kalifornské asociace advokátů

JUDr. Mokřý připomněl, že delegace kalifornských advokátů v roce 2019 navštívila ČAK při příležitosti první česko-kalifornské konference, přičemž ČAK podepsala s Kalifornskou asociací advokátů Memorandum o spolupráci. Nynější pozvání je reciprocitou za tuto akci.

Představenstvo po diskusi ponechalo na zvážení jednotlivých členů a náhradníků představenstva, zda se zúčastní výroční konference Kalifornské asociace advokátů, která se uskuteční v San Diegu ve dnech 15. až 17. září 2022 a uložilo odboru MEZ, aby pozvánku na tuto konferenci předal členům Sekce MEZ.

8e) Aktuality EU za březen 2022

Předseda odkázal na podrobný písemný materiál a navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu za březen 2022.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 150-04/2022** v navrženém znění.

8f) Financování soudních sporů třetími stranami

JUDr. Mokřý ústně doplnil předložený písemný materiál s tím, že jde o důležitou problematiku, na níž je aktuálně potřebné reagovat.

Po diskusi předseda navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí zprávu mezinárodního odboru ČAK o financování soudních sporů třetími stranami s tím, že sekci pro advokátní právo se ukládá vypracování stanoviska k návrhu vyjádření CCBE v co nejkratším možném termínu. JUDr. Mokrý upozorňuje, že tato problematika bude patrně projednávána 13. května 2022 na plenárním zasedání CCBE v Dublinu. V případě, že do té doby nebude mít ČAK jiné stanovisko, pověřuje představenstvo JUDr. Mokrého, aby podporoval stanovisko CCBE.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 7

Proti: 0

Zdržel se: 1

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 151-04/2022** v navrženém znění.

8g) Zpráva ze zahraniční pracovní cesty – Croatian Lawyers' Day (JUDr. Bányaiová)

Nad rámec písemné zprávy JUDr. Dolanská Bányaiová informovala, že ji kontaktovala zástupkyně Německé spolkové advokátní komory Veronika Horrer, která projevila zájem navštívit ČAK. Představenstvo pověřilo JUDr. Dolanskou Bányaiovou, aby jménem ČAK zajistila návštěvu paní Horrer na ČAK.

8h) Veřejné slyšení k AML balíčku v Evropském parlamentu (JUDr. Mokrý)

Představenstvo ukládá sekci AML, aby společně s mezinárodním odborem do pátku 8. dubna 2022 vypracovali stanovisko k návrhu stanoviska CCBE k AML balíčku v Evropském parlamentu, které je v podkladových materiálech.

8i) Předsednictví ČR v Radě EU–společná konference ČAK, UO a PF UK (Mgr. Trojan)

Mgr. Trojan představil koncept společné konference v rámci předsednictví ČR v Radě EU na téma Aktuální otázky trestního práva v EU, kterou by společně pořádala ČAK, Unie obhájců a Právnická fakulta UK 26. září 2022 ve velké aule Karolina. Navrhl, aby byl sestaven organizační výbor této konference ve složení JUDr. Martin Maisner (ČAK/odbor MEZ), JUDr. Filip Seifert (UO), prof. JUDr. Tomáš Gřivna (PF UK) a Mgr. Lukáš Trojan jako koordinátor. Předběžné náklady konference odhadované na částku 500.000 Kč budou spolufinancovány ČAK a UO (cca 200.000 Kč) a případnými sponzorskými dary.

Náklady konference zahrnují předpokládané náklady na pronájem sálu, zajištění tlumočnické služby, ubytování a cestovní náklady zahraničních hostů. Konference je určena českým advokátům, zahraničním hostům z řad EU (CCBE, Evropská komise, Evropský parlament, Evropský veřejný žalobce) a soustavy českých soudů a státních zastupitelství.

*Představenstvo hlasovalo o tomto návrhu a níže uvedeným počtem hlasů **schválilo** výše uvedený koncept konference v rámci předsednictví ČR v Radě EU na téma Aktuální otázky trestního*

práva v EU a pověřilo organizační výbor konference ve složení JUDr. Martin Maisner, JUDr. Filip Seifert, prof. JUDr. Tomáš Gřivna a Mgr. Lukáš Trojan, aby pokračoval v přípravě této konference.

Pro: 7

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 152-04/2022** v navrženém znění.

9) Různé

9a) Náklady na 8. sněm ČAK

Představenstvo vzalo na vědomí zprávu o celkových nákladech 8. sněmu ČAK, který se konal 22. října 2021.

9b) Žádost o vstup ČAK do řízení o ústavní stížnosti ve věci advokátního tarifu (JUDr. Čáp)

Představenstvo po projednání obsahu ústavní stížnosti pověřilo tajemníka, aby v rámci jednání s MSp o úpravě advokátního tarifu projednal též tuto ústavní stížnost a vhodnost vstupu ČAK do řízení.

9c) Návrh JUDr. Tomáše Nahodila na novelizaci stavovského předpisu upravujícího povinnosti advokátů při provádění úschov finančních prostředků (JUDr. Němec)

Představenstvo rozhodlo, že tento návrh bude zvážen v rámci celkové revize právní a stavovské úpravy advokátních úschov, která byla uložena pod bodem 3c) této schůze představenstva.

9d) Podnět JUDr. Tomáše Nahodila na školení k výběru banky pro provádění úschov (JUDr. Bányaiová)

JUDr. Dolanská Bányaiová zmínila podnět JUDr. Tomáše Nahodila na Twitteru, spojený s jeho článkem v Lidových novinách, kdy navrhoval, aby Komora provedla školení pro advokáty od předních odborníků z finančního/bankovního sektoru, kteří by advokáty naučili pracovat s veřejně dostupnými zdroji (OSINT) a rozpoznat bezpečnostně (geopoliticky) rizikové banky, přestože mají licenci, a varovala je před zřizováním účtu u těchto institucí.

Představenstvo se tímto podnětem zabývalo též v rámci bodu koncepce vzdělávání a po diskusi rozhodlo, že Komora takové školení organizovat nebude, neboť posuzování způsobilosti subjektů působit jako banka v ČR přísluší výhradně České národní bance (ČNB). Jakýmkoliv doporučením pro výběr banky řádně v ČR podnikající a poskytující bankovní služby by Komora zasáhla do dohledové a regulační pravomoci ČNB, mohla by ohrozit finanční politiku

ČNB směřující k zajištění stability finančního systému a způsobit tím značnou škodu nejen subjektům působícím přímo na bankovním trhu. Navíc, takovým doporučením a zásahem do fungování bankovního trhu by Komora zasahovala do hospodářské soutěže na tomto trhu a porušila tak rovněž pravidla hospodářské soutěže stanovená v zákoně o ochraně hospodářské soutěže. Patrně by se pak Komora neubránila ani postihu ze strany ÚOHS a rovněž případné odpovědnosti za škodu plynoucí z tohoto porušení. Konečně, by se Komora patrně dopustila i nekalosoutěžního jednání, např. zlehčování.

9e) Stanovisko kontrolní rady k podnětu JUDr. Tomáše nahodila na pozastavení výkonu čl. 3 usnesení představenstva ze 14. 12. 2021, jímž byla přijata Závazná pravidla komunikace

JUDr. Jan Mikš, předseda kontrolní rady, stručně zdůvodnil její rozhodnutí nepozastavit výkon čl. 3 usnesení představenstva ze 14. 12. 2021.

Předseda poté navrhl, aby představenstvo přijalo toto **usnesení**:

Představenstvo České advokátní komory bere na vědomí rozhodnutí kontrolní rady ČAK nepozastavit výkon čl. 3 usnesení představenstva ČAK ze 14. 12. 2021.

Předseda dal o tomto návrhu hlasovat s tímto výsledkem:

Pro: 8

Proti: 0

Zdržel se: 0

Předseda konstatoval, že představenstvo přijalo **usnesení č. 153-04/2022** v navrženém znění.

Předseda v 17:15 hodin dubnovou schůzi představenstva ukončil a poděkoval přítomným za účast.

Zapsala: Mgr. Lenka Vobořilová

Správnost zápisu ověřil: JUDr. Petr Čáp

Platné znění s vyznačením změn

Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

§ 111

(1) Nerozhodne-li insolvenční soud jinak, je dlužník povinen zdržet se od okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoli zanedbatelné zmenšení. Peněžité závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení je dlužník oprávněn plnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Omezení podle odstavce 1 se netýká úkonů nutných ke splnění povinností stanovených zvláštními právními předpisy, k provozování podniku v rámci obvyklého hospodaření, k odvrácení hrozící škody, k plnění zákonné vyživovací povinnosti a ke splnění procesních sankcí. Dále se omezení podle odstavce 1 nevztahuje na uspokojování pohledávek za majetkovou podstatou (§ 168) a pohledávek jim postavených na roveň (§ 169); tyto pohledávky se uspokojují v termínech splatnosti, je-li to podle stavu majetkové podstaty možné.

(3) Omezení podle odstavce 1 se rovněž netýká úkonů učiněných za obvyklých podmínek, na jejichž základě dlužník obdržel službu právního, ekonomického či jiného specializovaného odborníka.

~~(3)~~ (4) Právní úkony, které dlužník učinil v rozporu s omezeními stanovenými v důsledku účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení, jsou vůči věřitelům neúčinné, ledaže si k nim dlužník nebo jeho věřitel předem vyžádal souhlas insolvenčního soudu.

§ 240

(1) Právním úkonem bez přiměřeného protiplnění se rozumí právní úkon, jímž se dlužník zavázal poskytnout plnění bezúplatně nebo za protiplnění, jehož obvyklá cena je podstatně nižší než obvyklá cena plnění, k jehož poskytnutí se zavázal dlužník.

(2) Právním úkonem bez přiměřeného protiplnění se rozumí pouze právní úkon, který dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku, nebo právní úkon, který vedl k dlužníkovu úpadku. Má se za to, že právní úkon bez přiměřeného protiplnění učiněný ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, je úkonem, který dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku.

(3) Právnímu úkonu bez přiměřeného protiplnění lze odporovat, byl-li učiněn v posledních 3 letech před zahájením insolvenčního řízení ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, anebo v době 1 roku před zahájením insolvenčního řízení ve prospěch jiné osoby.

(4) Právním úkonem bez přiměřeného protiplnění není

a) plnění uložené právním předpisem,

b) příležitostný dar v přiměřené výši,

c) poskytnutí plnění, kterým bylo vyhověno ohledům slušnosti, ~~nebo~~

d) právní úkon, o kterém dlužník se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládal, že z něj bude mít přiměřený prospěch v podobě služeb právního, ekonomického či jiného specializovaného odborníka, a to za předpokladu, že nešlo o úkon učiněný ve prospěch osoby dlužníkovi blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, nebo

~~d~~-e) právní úkon, o kterém dlužník se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládal, že z něj bude mít přiměřený prospěch, a to za předpokladu, že nešlo o úkon učiněný ve prospěch osoby dlužníkovi blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, a že osoba, v jejíž prospěch byl úkon učiněn, nemohla ani při náležité pečlivosti poznat, že dlužník je v úpadku, nebo že by tento úkon mohl vést k úpadku dlužníka.

§ 241

(1) Zvýhodňujícím právním úkonem se rozumí právní úkon, v jehož důsledku se některému věřiteli dostane na úkor ostatních věřitelů vyššího uspokojení, než jaké by mu jinak náleželo v konkursu.

(2) Zvýhodňujícím právním úkonem se rozumí pouze právní úkon, který dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku, nebo právní úkon, který vedl k dlužníkovu úpadku. Má se za to, že zvýhodňující právní úkon učiněný ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, je úkonem, který dlužník učinil v době, kdy byl v úpadku.

(3) Zvýhodňujícími právními úkony jsou zejména úkony, kterými dlužník

a) splnil dluh dříve, než se stal splatným,

b) dohodl změnu nebo nahrazení závazku ve svůj neprospěch,

c) prominul svému dlužníku splnění dluhu nebo jinak dohodl anebo umožnil zánik či nesplnění svého práva,

d) poskytl svůj majetek k zajištění již existujícího závazku, ledaže jde o vznik zajištění v důsledku změn vnitřního obsahu zastavené věci hromadné.

(4) Zvýhodňujícímu právnímu úkonu lze odporovat, byl-li učiněn v posledních 3 letech před zahájením insolvenčního řízení ve prospěch osoby dlužníku blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, anebo v době 1 roku před zahájením insolvenčního řízení ve prospěch jiné osoby.

(5) Zvýhodňujícím právním úkonem není

a) zřízení zajištění závazku dlužníka, obdržel-li za ně dlužník současně přiměřenou protihodnotu,

b) právní úkon učiněný za ~~podmínek~~ obvyklých ~~v obchodním styku~~ **podmínek**, na základě kterého dlužník obdržel přiměřené protiplnění nebo jiný přiměřený majetkový prospěch, a to za předpokladu, že nešlo o úkon učiněný ve prospěch osoby dlužníkovi blízké

nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, a že osoba, v jejíž prospěch byl úkon učiněn, nemohla ani při náležité pečlivosti poznat, že dlužník je v úpadku, nebo že by tento úkon mohl vést k úpadku dlužníka,

c) právní úkon učiněný za obvyklých podmínek, na základě kterého dlužník obdržel přiměřené protiplnění nebo jiný přiměřený majetkový prospěch v podobě služeb právního, ekonomického či jiného specializovaného odborníka, a to za předpokladu, že nešlo o úkon učiněný ve prospěch osoby dlužníkovi blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern,

~~e~~**d)** právní úkon, který dlužník učinil za trvání moratoria nebo po zahájení insolvenčního řízení za podmínek stanovených tímto zákonem.

Důvodová zpráva

Výchozí situace

Česká advokátní komora identifikovala zásadní nedostatek existující právní úpravy insolvenčního zákona, která ve vztahu k odporovatelným úkonům dlužníka nepočítá se specifickou situací advokátů a dalších specializovaných odborníků. Na ČAK se obrátili i jednotliví advokáti s podnětem k řešení situace, která ohrožuje možnost poskytování právních a souvisejících služeb osobám, které se nacházejí ve finančních problémech. Tento problém je tím patrnější v situaci, kdy je ekonomika České republiky a finanční stabilita domácností a firem ohrožena významnými vnějšími vlivy.

Podle pravidel neúčinnosti právních úkonů v § 235 a násl., resp. § 111 insolvenčního zákona je možné zpochybnit úhrady za služby advokátů a dalších profesionálů poskytnuté dlužníkovi před zahájením insolvenčního řízení nebo v době po zahájení řízení. V případě úspěšného zpochybnění těchto úhrad insolvenčním správcem musí být částka vrácena do majetkové podstaty (§ 236 odst. 1 insolvenčního zákona). Možnost zpochybnění úhrady pak vyvolává *ex ante* riziko omezení nebo dokonce vyloučení poskytnutí právních a souvisejících služeb a tím k odepření právní pomoci.

Stávající legislativní úprava

Stávající legislativní úprava v případě zvýhodňujících právních úkonů umožňuje výjimku (§ 241 odst. 5 písm. b) insolvenčního zákona) pro úkony *uskutečněné za podmínek obvyklých v obchodním styku, na základě kterého dlužník obdržel přiměřené protiplnění nebo jiný přiměřený majetkový prospěch, a to za předpokladu, že nešlo o úkon učiněný ve prospěch osoby dlužníkovi blízké nebo osoby, která tvoří s dlužníkem koncern, a že osoba, v jejíž prospěch byl úkon učiněn, nemohla ani při náležité pečlivosti poznat, že dlužník je v úpadku, nebo že by tento úkon mohl vést k úpadku dlužníka.*

Podmínky pro zpětné zpochybnění úhrady právních služeb mohou být naplněny i v případech, které nemají žádnou spojitost s insolvenčním řízením (např. poskytování právních služeb v souvislosti s osobními záležitostmi budoucího dlužníka). Rovněž je ale zcela běžná i opačná situace, kdy naopak advokát poskytuje právní služby potřebné pro účinné odvracení (např. šikanózních) insolvenčních návrhů. Dle výše uvedeného ustanovení pak v případě soudního sporu podle pravidla o zvýhodňujících úkonech musí advokát dokazovat, že nemohl – při náležité pečlivosti – poznat, že dlužník je v době poskytování právních služeb v úpadku, aby se

úspěšně ubránil žalobě insolvenčního správce zpochybňující úhradu právních služeb klientem. Z judikatury Nejvyššího soudu ČR pak vyplývá závěr, že pro účely zkoumání náležitě pečlivosti musí osoby nadané odbornými znalostmi a schopnostmi takové své znalosti a schopnosti také využít, což může dopadat i na advokáty (NSČR 29 ICdo 82/2015, 29 ICdo 149/2017).

Advokátovi je ale přitom zapovězeno ověřovat skutková tvrzení předložená klientem, včetně tvrzení o finanční situaci klienta, případně informaci o tom, že se v úpadku nenachází (čl. 6 odst. 3 etického kodexu)¹. Advokát sice zásadně není povinen poskytnout právní služby tomu, kdo o ně žádá (§ 18 zákona o advokacii), existence finančních potíží klienta (což nemusí být nutně zjistitelné ani za vynaložení odborné péče) však nemůže zabraňovat přístupu takové osoby ke kvalifikované právní pomoci. Nicméně i v případech, kdy jsou poskytovány právní služby osobě v *de facto* úpadkové situaci a advokát si je takové situace vědom, může být spravedlivé i žádoucí z hlediska majetkové podstaty takové osoby, aby jí právní pomoc byla poskytnuta (pokračování v zastupování před orgány veřejné moci, dokončení obchodu vhodného pro majetkovou podstatu atp.). Nemožnost získat právní pomoc by byla v rozporu se základním právem dle čl. 37 odst. 2 Listiny (*každý má právo na právní pomoc v řízení před soudy, jinými státními orgány či orgány veřejné správy, a to od počátku řízení*).

Nad rámec shora uvedeného i v případě specializovaných právních a souvisejících služeb poskytovaných osobám ve finančních problémech není často možné zcela jednoznačně určit, zda se taková osoba již v úpadku nachází. Případné zjištění úpadku pak může vést k situaci, kdy došlo k poskytnutí služeb, za které však poskytovatel nemá mít jistotu úhrady sjednané odměny. Stávající právní úprava při formalistickém výkladu umožňuje absurdní interpretaci, že osoba, která bude poskytovat klientovi službu spočívající ve výpočtu tzv. mezery krytí za účelem potvrzení, zda je klient či není v úpadku, by za svou práci nedostala zapláceno v případě, že mezera krytí bude příliš vysoká.

Advokát, na něhož se obrátí dlužník v nouzi, aby mu pomohl zastavit exekuce vedené na základě neplatných rozhodčích nálezů, může mít oprávněnou obavu právní službu poskytnout, a to i v případě, že by přijal dostatečně vysokou zálohu předem, z důvodu, že hrozí, že odměnu bude muset vydat do majetkové podstaty dlužníka. Analogicky se uvedená situace uplatní na služby poskytované ze strany znaleců, tlumočnicků, ekonomických poradců a dalších specializovaných odborníků.

Sjednání či úhradu těchto služeb poskytnutých za obvyklých (tržních) podmínek proto nelze (nezávisle na finančním stavu dlužníka či stavu řízení) vůbec vnímat jako neúčinný úkon, z tohoto důvodu je nutné tento okruh služeb z předmětných ustanovení insolvenčního zákona vyjmout.

Důvody navrhované změny

Novelizované znění odstraňuje výše popsané problémy, když vytváří výjimku z neúčinných úkonů v příslušných ustanoveních insolvenčního zákona. Změna je provedena za současného zachování principů omezení pouze na subjekty dle § 39 odst. 3 IZ (viz také níže) a zároveň věcné vymezení stojí na principu přiměřenosti a obvyklosti. Terminologická změna z „podmínek obvyklých v obchodním styku“ v rámci návrhu změn § 241 na „obvyklé podmínky“

¹ Usnesení Představenstva České Advokátní Komory č. 1/1997 Věstníku ze dne 31. října 1996, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky (etický kodex), čl. 6 odst. 3: „*Pravdivost nebo úplnost skutkových informací poskytnutých klientem není advokát oprávněn bez jeho souhlasu ověřovat.*“

nemá představovat zásadní posun v obsahu. V tomto případě se jedná o upřesnění, které zohledňuje případné situace, kdy advokát poskytuje své služby pro klienta spotřebitele, kde nelze *stricto sensu* hovořit o „obchodním styku“ mezi dvěma podnikateli. Ohledně použití termínu „(právní) úkon“ namísto „právní jednání“ odkazujeme na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2022, sp. zn. 29 ICdo 12/2020, ve kterém Nejvyšší soud potvrdil pro účely posuzované problematiky shodnou interpretaci obou termínů². Účelem předkládaných změn přitom není dosáhnout komplexní revize (aktualizace) textu insolvenčního zákona, který by zcela nahradil terminologii zákona č. 40/1964 Sb., proto návrh změn pracuje s původním termínem.

Pro vymezení okruhu osob, kterých se změna týká (služby právního, ekonomického či jiného specializovaného odborníka), bylo využito stávající terminologie obsažené v insolvenčním zákoně, konkrétně v §§ 39, 40 a 60 týkajících se využití služeb těchto odborníků insolvenčním správcem či věřitelským výborem. Do výčtu tak spadají mimo advokátů rovněž služby specializovaného ekonomického poradenství v oblasti insolvencí a restrukturalizací, dále služby znalecké, auditorské, tlumočnické, služby daňových poradců a dalších specializovaných odborníků (srov. také § 3 odst. 3 insolvenčního zákona, který obsahuje výčet osob oprávněných vyhotovit výkaz stavu likvidity a výhled vývoje likvidity).

² „Nejvyšší soud poznamenává, že postrádá zdůvodnění (opodstatnění) toho, proč u právního jednání dlužníka uskutečněného v době od 1. ledna 2014 oba soudy nadále používají pojem „právní úkon“ dle § 34 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. prosince 2013. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o. z.“), nahradil tento pojem pojmem „právní jednání“ (srov. § 545 a násl. o. z.) a ve stejném duchu je proto třeba pro rozhodné období interpretovat slovní spojení „právní úkon“ v § 111 a v § 235 a násl. insolvenčního zákona.“

Stanovisko k otázce postupu představenstva v řízení o pozastavení výkonu advokacie podle § 9 odst. 2 písm. a) zákona o advokacii

I. Platná právní úprava

Podle § 9 odst. 1 písm. a) zákona o advokacii platí, že Komora může pozastavit advokátovi výkon advokacie z následujících důvodů:

- i. byla-li na něho v trestním řízení podána obžaloba pro úmyslný trestný čin, popř. podán návrh na schválení dohody o vině a trestu nebo návrh na potrestání pro úmyslný trestný čin,
- ii. bylo-li proti němu pro úmyslný trestný čin zahájeno trestní stíhání a skutečnosti nasvědčující tomu, že byl takový trestný čin spáchán, ohrožují důvěru v další řádný výkon advokacie tímto advokátem.

V obou těchto případech platí, že výkon advokacie může být z těchto důvodů pozastaven nejdéle do dne, kdy nabude právní moci rozhodnutí, kterým se trestní řízení končí.

II. Historický a teleologický výklad

Citované ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) zákona o advokacii bylo ve stávající podobě zakotveno zákonem č. 79/2006 Sb., a to s účinností od 1. 4. 2006 (s výjimkou ustanovení o návrhu na schválení dohody o vině a trestu, které bylo do § 9 vloženo až po zavedení tohoto institutu k 1. 1. 2014). Do 31. 3. 2006 bylo oprávnění představenstva pozastavit advokátovi výkon advokacie podle § 9 odst. 1 písm. a) zákona vymezeno poměrně široce, neboť umožňovalo pozastavit výkon advokacie v případě, bylo-li proti němu zahájeno trestní řízení pro úmyslný trestný čin.

Takto široce stanovené oprávnění bylo zákonem č. 79/2006 Sb. limitováno ve smyslu shora uvedeném, tj. stanovily se dvě obecné skupiny důvodů, za kterých může Komora pozastavit výkon advokacie. Prvním z důvodů bylo podání obžaloby, popř. návrh na schválení dohody o vině a trestu nebo návrh na potrestání pro úmyslný trestný čin, což jsou instituty, které svou povahou odpovídají podání obžaloby). Druhým důvodem bylo zahájení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin, ovšem pouze tehdy, pokud skutečnosti nasvědčující tomu, že byl takový trestný čin spáchán, ohrožují důvěru v další řádný výkon advokacie tímto advokátem.

Důvodová zpráva k zákonu č. 79/2006 Sb. k této změně uvádí následující: *Platná právní úprava pouze obecně stanoví oprávnění Komory pozastavit advokátovi výkon advokacie, bylo-li proti němu zahájeno trestní řízení pro úmyslný trestný čin. Pozastavení výkonu advokacie představuje citelný zásah do výkonu povolání advokáta, přičemž v řadě případů může trestní řízení skončit, aniž by byla podána obžaloba; doba od zahájení trestního stíhání do jeho ukončení bez podání obžaloby může být přitom v některých případech poměrně dlouhá. Navrhuje se proto upřesnit příslušné ustanovení tak, že oprávnění Komory pozastavit trestně stíhanému advokátovi pro úmyslný trestný čin výkon advokacie, nastává až podáním obžaloby nebo návrhu na potrestání. Pokud by se však jednalo o takový trestný čin, jehož skutková podstata by ohrožovala důvěru v další řádný výkon advokacie trestně stíhaným advokátem, Komora může tomuto advokátovi pozastavit výkon advokacie již na základě zahájení trestního stíhání.*

Smyslem citovaného ustanovení je tedy umožnit Komoře v rámci správního uvážení pozastavit výkon advokacie trestně stíhanému advokátovi, a to v návaznosti na různá stádia trestního řízení. Působnost Komory je zde vymezena časově, a to od okamžiku podání obžaloby pro úmyslný trestný čin (§ 176 tr. řádu), podání návrhu na schválení dohody o vině a trestu (§ 175b tr. řádu) nebo návrhu na potrestání

(§ 179d tr. řádu), popř. od zahájení trestního stíhání (§ 160 tr. řádu).¹ Zákon o advokacii zároveň stanoví maximální délku pozastavení výkonu advokacie, a to nejdéle do dne, kdy nabude právní moci rozhodnutí, kterým se trestní řízení končí, což zároveň vymezuje dobu, dokdy je představenstvo oprávněno o pozastavení výkonu advokacie rozhodnout.

III. Odklony v trestním řízení a jejich vliv na oprávnění Komory k pozastavení výkonu advokacie

Odklony v trestním řízení rozumíme zvláštní způsoby trestního řízení, alternativní ve vztahu k standardnímu projednání věci v hlavním líčení, v rámci nichž je možné trestní věc vyřídit v procesněprávním smyslu stejně plnohodnotně jako ve standardním trestním řízení. Zpravidla se neuplatní stadium soudního projednání trestní věci. K těmto tzv. odklonům náleží:

- a) podmíněné zastavení trestního stíhání (§ 307 tr. řádu),
- b) narovnání (§ 309 tr. řádu),
- c) trestní příkaz (§ 314e tr. řádu),
- d) podmíněné odložení podání návrhu na potrestání (§ 179h tr. řádu).

Ad a) – podmíněné zastavení trestního stíhání. Usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání má ve své podstatě charakter mezitímního rozhodnutí, a to vzhledem k tomu, že do uplynutí zkušební doby neřeší věc konečným způsobem. Podle § 308 tr. řádu platí, že právní mocí rozhodnutí o tom, že obviněný se osvědčil, nastávají účinky zastavení trestního stíhání podle § 11 odst. 1 písm. h) tr. řádu. Stejně účinky má i marné uplynutí lhůty podle § 308 odst. 5 tr. řádu (jestliže do jednoho roku od uplynutí zkušební doby nebylo učiněno rozhodnutí ponechat podmíněné zastavení trestního stíhání v platnosti). Z toho plyne, že oprávnění představenstva rozhodnout o pozastavení výkonu advokacie trvá až do právní moci rozhodnutí o tom, že obviněný se osvědčil (popř. do uplynutí lhůty podle § 308 odst. 5 tr. řádu), nikoli pouze do právní moci usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání.

Ad b) – narovnání. Rozhodnutí o schválení narovnání je definitivním vyřízením trestní věci a není podmíněno splněním žádných skutečností. Jeho základním účinkem je vznik překážky *rei iudicatae* [§ 11 odst. 1 písm. h)]. Tímto rozhodnutím končí trestní stíhání, a to bez jakýchkoli podmínek. Z toho plyne, že oprávnění představenstva rozhodnout o pozastavení výkonu advokacie trvá do právní moci usnesení o schválení narovnání.

Ad c) – trestní příkaz. Trestní příkaz má povahu odsuzujícího rozsudku (§ 314e tr. řádu). Nebyl-li proti trestnímu příkazu podán oprávněnou osobou ve lhůtě odpor, stane se trestní příkaz pravomocným a vykonatelným. Z toho plyne, že oprávnění představenstva rozhodnout o pozastavení výkonu advokacie trvá do doby, než trestní příkaz nabude právní moci. Byl-li podán proti trestnímu příkazu oprávněnou osobou ve lhůtě odpor, trestní příkaz se tím ruší a samosoudce nařídí ve věci hlavní líčení – v takovém případě pochopitelně trvá i pravomoc Komory rozhodnout o pozastavení výkonu advokacie.

Ad d) – podmíněné odložení podání návrhu na potrestání. Úprava podmíněného odložení se fakticky zcela sjednotila s institutem podmíněného zastavení trestního stíhání podle § 307; rozdíly vyplývají toliko z povahy skutečnosti, že se jedná o rozhodnutí učiněné ve zkráceném přípravném řízení. Usnesení o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání má tedy rovněž charakter mezitímního rozhodnutí, z čehož plyne, že oprávnění představenstva rozhodnout o pozastavení výkonu advokacie trvá až do právní moci rozhodnutí o tom, že se podezřelý osvědčil (popř. do uplynutí lhůty podle § 179h

¹ Ve všech těchto případech mají orgány činné v trestním řízení povinnost informovat o těchto skutečnostech Komoru, aby měla Komora možnost operativně rozhodnout o pozastavení výkonu advokacie.

odst. 5 tr. řádu), nikoli pouze do právní moci usnesení o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání.

IV. Závěr

Představenstvo je v každém individuálním případě povinno posoudit, zda jsou splněny časové podmínky pro pozastavení výkonu advokacie jako zásadní předpoklad pro aplikaci vlastního správního uvážení, zda bude danému advokátovi výkon advokacie pozastaven či nikoli. To platí jak pro případ, kdy dojde k podání obžaloby (popř. podání návrhu na schválení dohody o vině a trestu nebo návrhu na potrestání), tak pro případ, kdy dojde k zahájení trestního stíhání a skutečnosti nasvědčující tomu, že byl takový trestný čin spáchán, ohrožují důvěru v další řádný výkon advokacie tímto advokátem. Dojde-li v trestním stíhání advokáta k případné aplikaci některého z tzv. odklonů, tj. k podmíněnému zastavení trestního stíhání, narovnání, vydání trestního příkazu nebo podmíněnému odložení podání návrhu na potrestání, je potřeba podle druhu použitého institutu zhodnotit, zda lze k pozastavení výkonu advokacie přistoupit či nikoli, tj. zda již došlo k nabytí právní moci rozhodnutí, kterým se trestní řízení končí. Jinak se postupuje stejně jako v případě nařízení hlavního líčení.